

Sygn. akt I C 955/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Andrzej Żelazowski

Protokolant: prot. sąd. Dominika Lasek

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. J. i E. J.**

przeciwko **A. Ł.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. Ł. solidarnie na rzecz powodów W. J. i E. J. kwotę 199.400,00 zł (słownie złotych: sto dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta);

II. zasądza od pozwanej A. Ł. solidarnie na rzecz powodów W. J. i E. J. kwotę 13.604,00 zł (słownie złotych: trzynaście tysięcy sześćset cztery) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 955/14

UZASADNIENIE

Powodowie W. J. i E. J. w pozwie wniesionym w dniu 30.04.2014 r. domagali się zasądzenia na ich rzecz od pozwanej A. Ł., kwoty 199.400 zł (sto dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta złotych).

W uzasadnieniu podali, iż na podstawie umowy z dnia 1.02.2011 r., aneksowanej w dniach 1.04.2011r. i 6.09.2013 r., jako małżeństwo, udzielili pozwanej pożyczki na kwotę łączną 199.400 zł z terminem jej zwrotu do dnia 31.12.2013 r. Pomimo upływu określonego umową terminu, pozwana oprócz spłaty części odsetek, do chwili obecnej nie zwróciła powodom udzielonej kwoty pożyczki.

Pozwana A. Ł. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w znacznej części. Zaprzeczyła twierdzeniom pozwu, a nadto podała, iż od powodów nigdy nie otrzymała większej kwoty niż 170.000 zł. Część z tej kwoty spłaciła – tj. 60.000 zł. Tym samym podniosła, iż może być winna powodom kwotę 110.000 zł, chociaż i tak większość z pożyczonych pieniędzy nigdy od powodów nie otrzymała. Trudno bowiem uznać iż mogła przyjąć w gotówce kwotę 170.000 zł. Pozwana wyjaśniła także, iż kwota części pożyczki to zapłata za wykonane przez W. J. meble, które gotowa jest mu zwrócić w zamian za kwotę udzielonej pożyczki. Taką też propozycję pozwana przedstawiła powodom, co wpływa na bezskuteczność zgłoszonych przez nich roszczeń w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 1.02.2011 r., w K. strony zawarły umowę, pożyczki. Na podstawie tej umowy pozwana otrzymała od powodów kwotę 170.000 zł. Odbiór w/w kwoty pozwana pokwitowała w § 2 umowy.

Zgodnie z zapisem § 1 umowy pozwana zobowiązała się do zwrotu kwoty pożyczki w terminie do dnia 31.01.2012 r. W § 1 umowy, strony postanowiły również, że pożyczkobiorca zapłaci odsetki od zaciągniętej pożyczki w wysokości 25% w stosunku rocznym – tj. łącznie 42.500 zł. Odsetki miały być płatne miesięcznie z dołu do 2 każdego miesiąca począwszy od dnia 2.03.2011 r. w wysokości 3.540 zł.

Dowód : umowa pożyczki z dnia 1.02.2011 r., 9-11

W dniu 1.04.2011 r. strony zawarły aneks nr (...) do umowy pożyczki z dnia 1.02.2011 r., którym dokonały zmiany zapisu § 1 umowy, w ten sposób, że pożyczkodawcy udzielili pozwanej pożyczki w kwocie 199.400 zł, w zamian za co pozwana miała zapłacić odsetki od zaciągniętej pożyczki w wysokości 25% w stosunku rocznym, łącznie 48.600 zł. Odsetki te miały być płatne miesięcznie z dołu do 2 każdego miesiąca w wysokości określonej w załączniku nr 3. Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

Dowód: aneks nr (...) z dnia 1.04.2011 r., k. 12

W dniu 6.09.2013 r. strony zawarły aneks nr (...) do umowy z dnia 1.02.2011 r., na podstawie którego kwota pożyczki 199.400 zł miała zostać spłacona przez pozwaną do dnia 31.12.2013 r.

Dowód : aneks nr (...) z dnia 6.09.2013 r., k. 13

Pozwana nie spłaciła powodom głównej kwoty pożyczki. Do chwili obecnej zapłaciła tylko im odsetki w łącznej kwocie 72.000 zł. Kwota ta jednak nie pokrywa całości należności z tytułu odsetek. W związku z tym, pismem z dnia 4.02.2014 r. powodowie wezwali pozwaną do zapłaty kwoty 199.400 zł tytułem zwrotu pożyczki z dnia 1.02.2011 r. Powyższe pismo pozostało bez odpowiedzi ze strony pozwanej.

Dowód: przesłuchanie powódki E. J., k. 48; wezwanie do zapłaty z dnia 4.02.2014 r., k. 14

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, których autentyczność i treść nie została skutecznie zakwestionowana przez stronę pozwaną. Sąd uznał je za wiarygodne, a nadto swoje ustalenia poczynił, w oparciu o zeznania powódki E. J..

Pozwana nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów na poparcie zgłoszonych zarzutów w odpowiedzi na pozew. Nie stawiała się też przed Sądem celem złożenia zeznań i nie usprawiedliwiła tej nieobecności. W związku z tym Sąd **ograniczył** dowód z przesłuchania stron wyłącznie do przesłuchania powódki (art. 302 §1 k.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą. O konsensualnym charakterze pożyczki przesądza fakt, że dochodzi ona do skutku przez samo porozumienie się stron. Obowiązek wydania przedmiotu pożyczki, jaki ciąży na pożyczkodawcy, jest konsekwencją uprzednio zawartego porozumienia w tej sprawie. Obowiązki pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie (por. Kidyba A. [red.], Gawlik Z. Janiak A., Kopaczyńska – Pieczeniak K., Kozieł G., Niezbecka E., Sokołowski T. „Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część szczególna”, publ. LEX 2010).

W realiach niniejszej sprawy niewątpliwe było, iż w dniu 1.02.2011 r. pomiędzy stronami zawarta została umowa, na mocy której E. J. i W. J. udzielili pozwanej A. Ł. pożyczki - sumy pieniężnej w kwocie 170.000 zł, a więc że

strony połączyła umowa pożyczki w rozumieniu zacytowanego powyżej art. 720 § 1 k.c. Treść przedmiotowej umowy zmieniana była dwukrotnie tj. aneksami z dnia 1.04.2011 r. i 6.09.2013 r., w związku z czym ostatecznie pozwana z tytułu udzielonej pożyczki zobowiązana była zwrócić pożyczkodawcą do dnia 31.12.2013 r., całą kwotę pożyczki w wysokości 199.400 zł, a w trakcie trwania umowy dodatkowo odsetki w wysokości 25 % w stosunku rocznym.

Przy czym pozwana nie przedstawiła w toku całego postępowania żadnych dowodów świadczących, iż rzekomo nie otrzymała pełnej kwoty pożyczki określonej w umowie i aneksach lub że udzielona pożyczka stanowić miała formę rozliczeń z powodami za zakupione u nich meble. Jej twierdzenia w tym przedmiocie okazały się gołosłowne. Ciężar dowodu w tym przedmiocie zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. spoczywał na pozwanej.

Natomiast w sprawie powodowie przyznali, iż pozwana uiściła na ich rzecz w sumie kwotę 72.000 zł, tytułem odsetek od pożyczonej kwoty. Kwota ta jednak nie przekraczała całej kwoty jaką pozwana powinna uiścić zgodnie z umową powodom z tego tytułu. Strony umowy uzgodniły bowiem iż, odsetki będą wynosić 25% w skali roku, co przy uwzględnieniu terminu spłaty pożyczki oraz kwoty pożyczki, która do 31.03.2011 r. wyniosła 170.000 zł, a po tej dacie 199.400 zł sprawia, że kwota tytułem odsetek powinna wynieść 144.264,65 zł (6.869,86 zł za okres od 1.02.2011 r. do 31.03.2011 r. plus 137.394,79 zł za okres od 1.04.2011 r. do 31.12.2013 r.). Przy czym określona przez strony wysokość odsetek przekraczała wysokość odsetek maksymalnych (art. 359 § 2 ze znac. 1 k.c.). Zgodnie z dyspozycją powołanego przepisu maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Jeżeli zaś wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne (art. 359 § 2 ze znac. 2 k.c.). Strony umowy z dnia 1.02.2011 r. nie mogły więc zastrzec wyższych odsetek od czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego (odsetki maksymalne), którego oprocentowanie w okresie objętym umową zmieniało się kilkakrotnie i wyniosło od 6,25 % do 4%. Poza jednym tylko okresem, tj. od 10.05.2012 r. do 7.11.2012 r., kiedy stopa kredytu lombardowego wynosiła 6,25 %, odsetki maksymalne zawsze były mniejsze niż 25 %, co uzasadnia tezę, iż wskazane w umowie oprocentowanie pożyczki było niezgodne z ustawą. Nie mniej jednak zgodnie z wyliczeniami dokonаныmi przez Sąd wysokość kwoty odsetek maksymalnych, (które w tym przypadku po myśli art. 359 § 2 ze znac. 2 k.c. należą się powodom), za okres od 1.02.2011 r. do 31.12.2013 r. winna wynieść 125.459,86, co oznacza, iż pozwana uiszczając powodom kwotę 72.000 zł nie tylko nie spłaciła całości odsetek, nie mówiąc już o jakiegokolwiek części należności głównej. W tym stanie rzeczy powództwo o zapłatę kwoty 199400 zł należy uznać za pełni zasadne.

Mając na względzie, że powództwo zostało uwzględnione w całości, o kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty procesu, które ponieśli powodowie złożyły się: opłata sądowa od pozwu, (9970 zł), kwota 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powodów (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz.U. z 2013 r., poz. 490 – t.j.), oraz kwota 34 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictw – w sumie 13.604 zł i taką też kwotę Sąd – w punkcie II sentencji wyroku - zasądził od pozwanej na rzecz powodów.